

MINISTER SKARBU PAŃSTWA

Warszawa, dnia 15 maja 2008 r.

MSP/DERRiUA/5000/08
DERRiUA-EW-6400-331/08

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z Oświadczeniem złożonym przez senatora Rzeczypospolitej Polskiej Pana Tadeusza Skorupę (znak BPS/DSK-043-384/08) na 10. posiedzeniu Senatu, skierowanym do Ministra Skarbu Państwa w sprawie rekompensat za przejęte przez państwo mienie, wyjaśniam co następuje:

Sprawa zadośćuczynienia za krzywdy majątkowe, wyrządzone obywatelom przez władze PRL jest kwestią moralnej odpowiedzialności. Polska jest jedynym krajem w Europie Środkowo – Wschodniej, w którym nie udało się jeszcze uregulować prawnie istoty, zakresu i sposobu naprawienia krzywd, wyrządzonych aktami nacjonalizacyjnymi, wydanymi na skutek zmian politycznych wynikających z zakończenia drugiej wojny światowej. Rezultatem dotychczasowego zaniechania uchwalenia odpowiedniej ustawy jest godzenie się na utrzymywanie stanu sprzecznego z ogólnym poczuciem sprawiedliwości oraz z nie respektowaniem zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji).

Z punktu widzenia ekonomicznego i prawnego brak zadośćuczynienia skutkom nacjonalizacji, powoduje, że wiele przedsięwzięć gospodarczych było i jest wadliwie przeprowadzonych na skutek niejasnej sytuacji prawnej mienia w kontekście kierowanych do niego roszczeń byłych właścicieli lub ich spadkobierców. Stan niepewności odnosi się w szczególności do procesów komercjalizacji i prywatyzacji mienia państwowego, jak również znajdującego się w dyspozycji samorządu terytorialnego. Roszczenia podnoszone przez dawnych właścicieli uniemożliwiają obrót nieruchomościami, wnoszenie ich do spółek,

a także zwykle uregulowanie stanu prawnego nieruchomości. Taki stan rzeczy nie sprzyja zaufaniu przedsiębiorców zainteresowanych inwestowaniem w Polsce.

Z uwagi na powyższe, uchwalenie ustawy rekompensującej skutki prawne przejęcia mienia obywateli w latach 1944 – 1962, jest jedyną możliwością naprawienia krzywd wywołanych brakiem odszkodowania z tego tytułu.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej poprzez uchwalenie stosownej ustawy ma zdecydowaną wolę polityczną ostatecznego zakończenia i rozwiązania problemu zadośćuczynienia krzywdom powstałym w wyniku nacjonalizacji.

Na obecnym etapie opracowywania założeń do ustawy uaktualnione zostały dane przedstawiające szacowaną wartość składników mienia niezbędnego do przeprowadzenia procesu rekompensowania. Analizowana jest skala wartości celem zweryfikowania aktualnych możliwości płatniczych państwa. Powyższe wyliczenia pozwolą rządowi podjąć decyzję co do wyboru sposobu i zakresu rekompensowania.

Przewiduje się, że rekompensata będzie przysługiwała wszystkim uprawnionym bez względu na obecnie posiadane obywatelstwo. Jedynym kryterium jest prawo własności nieruchomości w chwili jej przejęcia. Rekompensata będzie przysługiwała byłym właścicielom oraz ich spadkobiercom.

Wstępnie zakłada się, iż z zakresu podmiotowego ustawy będą wyłączone:

- osoby objęte uprawnieniami odszkodowawczymi wynikającymi z umów międzynarodowych zawartych w latach 1948 – 1971,
- osoby, które na podstawie dekretów z 1946 roku zostały wykluczone ze społeczeństwa polskiego, z wyłączeniem osób, które na podstawie orzeczeń sądów powszechnych utrzymały obywatelstwo polskie.

Założenia do ww. ustawy zgodnie z przyjętym harmonogramem w czerwcu zostaną skierowane pod obrady Rady Ministrów. Na ich podstawie zostanie przygotowany projekt ustawy, który zostanie przekazany pod obrady Sejmu.

Z poważaniem
MINISTER
Aleksander Grad